

Cemalin gözünde celal ne kadar cemildir; Celalin gözünde dahi cemal o kadar celildir.. Cümlesini açıklar mısınız?

“Celal vahidiyetin tecellisinden, cemal dahi ehadiyetin tecellisinden zahir olur. Bazanda cemal, celalden tecelli eder. Evet cemalin gözünde celal ne kadar cemildir, celalin gözünde dahi cemal o kadar celildir.” (1)

Celal vahidiyetin tecellisinden, cemal dahi ehadiyetin tecellisinden zahir olur.

Külde ve nevlerde **celal** tecelli eder. **Cüzde**, ferdlerde ve şahıslarda **cemal** tecelli eder. Yani Cenab-ı Hak külli ve geniş fiillerinde haşmet ve celalini tecelli ettirir. Cüz’i ve ferdi tecellilerde cemalini gösterir. Mesela, Cenab-ı Allah’ın şu yeryüzünde yapmış olduğu çok icraatından sadece biri olan rızıklandırma fiiline bütünü ile birden bakıldığı zaman, büyük bir haşmet ve celal ve kudreti görünür.

Çünkü milyarlarca insan ve haddi hesaba gelmeyen hayvanat nevlerine ve her bir hayvanat ve insanların içlerindeki hücrelerin rızıklanmalarına bütünüyle bakıldığı zaman, cemalden çok celal gözüktüyor. Ama tüm hayat sahibi mahlukatın rızıklanmalarına değilde, sadece bir ferdin rızıklanmasına bakıldığında ise cemal gözüktüyor. Kısaca özetlememiz gerekirse, **vahidiyet tecellisinde celal, ehadiyette ise cemal tezahür eder.**

Bazan da cemal, celalden tecelli eder.

Cenab-ı Hakk’ın sanatı nasıl beşer sanatına benzemiyor, bunun gibi kâinatta tecelli ettirdiği isim ve sıfatları dahi farklıdır. Ölüden diri, diriden ölü yarattığı gibi, bir şeyden her şeyi, her şeyden de bir şeyi yaratır. Aynı şekilde Allah (c.c) cemalden elbette celali tecelli ettirir. Mesela, depremde celal tecelli ettiği halde, netice itibariyle ölenlerin şehit olması ve kaybolan malların sadaka olması itibariyle, içinde cemal tecellisi vardır.

Evet cemalin gözünde celal ne kadar cemildir.

Bunu şöyle bir misal ile izah etmeye çalışalım: Mesela vahşi hayvanlardan olan aslan nevini düşünelim ve o nevden de sadece bir aslana bakalım. Bu aslanın görünüşünde Celil ismi tecelli ederken, sanatı ve güzel bir görünüm arz etmesi itibariyle bakıldığında, Cemil ismi tecelli eder. Cenab-ı Allah cemali ile rızıklandırıyor, süslüyor, hayatını devam ettiriyor. Fakat Celali ile de o aslana haşmet ve dehşet görünümü veriyor. Netice itibariyle aslanın güzel yaratılması içerisinde tecelli eden “Celil” isminin o hayvana verdiği ayrı bir güzellik ve letafet vardır.

Celalin gözünde dahi Cemal o kadar celildir.

Bu cümleyi de yine bir misal ile açmaya gayret edelim: Mesela hayvanlardan bülbül ve koyun nevlerine veya çiçeklerden papatya cinsine bakalım. Bu türlerin tamamına bakıldığında haşmet, celal ve azamet görünür. Ama bu cinslerin hem umumuna ve hem de fertlerine bakıldığında cemal ve letafet görünür. İşte bu cemal ve letafetlerin umumunu idare etmek, muazzam bir haşmet ve Celali gösterir. İşte Celal tecellisinde görünen cemalin bile dehşetli bir celal tecellisi mevcuttur.

(1) bk. [Mesnevi-i Nuriye, Onuncu Risale.](#)